

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА  
МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ  
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

Збірник наукових праць

**Наукові записки  
Рівненського державного гуманітарного університету**

Рівне – 2012

ББК 81.20  
А - 43  
УДК: 81'243

**Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне: РДГУ, 2012. – 112 с.**

Збірник наукових праць містить статті з теоретично-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

#### РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

##### Головний редактор:

**Архангельська Алла Мстиславівна**

доктор філологічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славистичного університету).

#### ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

**Постоловський Руслан Михайлович**

професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор Рівненського державного гуманітарного університету.

**Вокальчук Галина Миколаївна**

доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

**Гороть Євгенія Іванівна**

доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки).

**Мороз Людмила Володимирівна**

кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

**Тищенко Олег Володимирович**

доктор філологічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славистичного університету).

**Шульжук Каленик**

доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

**Оляндер Луїза Костянтинівна** доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки).

**Безкоровайна Ольга Володимирівна**

доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

**Стеріополо Олена Іванівна**

доктор філологічних наук, професор (Київський національний лінгвістичний університет).

**Зимомря Микола Іванович**

доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький педагогічний університет) ім. Івана Франка.

**Павлова Ольга Іванівна**

кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

**Терещенко Тетяна Вікторівна**

кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

**Ніколайчук Галина Іванівна**

кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

**Сербіна Тетяна Георгіївна**

кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

**Дзюбишина Наталія Богданівна**

кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

**Вовчук Наталія Іванівна**

кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 9 від 27.04.2012 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

Найвний матеріал засвідчує, що темпоральні, зіставно-протиставні, причинно-наслідкові відношення зустрічаються найчастіше, отже, їх можна визначити як центральні, а інші як периферійні відношення зовнішнього рівня членування.

Внутрішній рівень членування відтворює другий семантичний шар, який конкретизує характер зв'язків, встановлює причинно-наслідкову, часову та іншу залежність між явищами, які виявляються за допомогою різних підрядних і сурядних засобів зв'язку. Паралельно з зовнішніми семантико-синтаксичними відношеннями в СКСП функціонують відношення, властиві складнопідрядним конструкціям. Основним зв'язковим засобом у таких складнопідрядних конструкціях, що виявляються на внутрішніх рівнях членування, служать асемантичні і семантичні підрядні сполучники і сполучні слова.

Отже, специфіку власне семантичної структури контамінованих утворень та складних структур з сурядністю і підрядністю становить поєднання різних типів власне семантичних відношень.

Центральними власне семантичними відношеннями для всіх КСБР є модально-пропозитивні власне семантичні відношення. Регулярно виявляються власне семантичні відношення темпоральні та зумовленості-наслідку. Периферійними є розділові та протиставні власне семантичні відношення, які корелюють із внутрішніми рівнями деяких з досліджуваних структур.

#### ЛІТЕРАТУРА

1. Арват Н.Н. Семантическая структура простого предложения в современном русском языке. – К.: Вища школа, 1984. – 159 с.
2. Бабайцева В.В. Русский язык // Синтаксис и пунктуация. – М.: Просвещение, 1979. – 270с.
3. Богданов В.В. Семантико-синтаксическая организация предложения. – Л.: Изд-во Ленинград. ун-та, 1977. – 206 с.
4. Болюх О.В. Семантико-синтаксична структура безособового речення: Автореф. дис. ... канд. філол. наук. – К., 1992. – 16 с.
5. Валимова Г.В. О соотношении семантической и формальной структуры предложения // Семантическая структура предложения. – Ростов-на-Дону, 1978. – С. 20 – 29.
6. Вихованець І.Р. Синтаксичні зв'язки і семантико-синтаксичні відношення // Синтаксис словосполучення і простого речення. – К.: Наук. думка, 1975. – С. 29 – 45.
7. Вихованець І.Р. Нариси функціонального синтаксису української мови. – К.: Наук. думка, 1983. – 219 с.
8. Ганцовская Н.С. О структурных отношениях в полипредикативном сложноподчиненном предложении // Структура сложных полипредикативных предложений. – Калинин: Изд-во Калинин. ун-та, 1980. – С. 3 – 11.
9. Городенська К.Г. Дери́вация синтаксичних одиниць. – К.: Наук. думка, 1991. – 192 с.
10. Сучасна українська літературна мова. Підручник / За ред. М.Я.Плющ. 2-ге видання, перероблене і доповнене. – К.: Вища школа, 2000. – 430 с.
11. Шкарбан Т.М. Складні конструкції з однорідною супідрядністю в сучасній українській мові: Дис. ... канд. філол. наук. – К., 1996. – 170 с.
12. Шульжук К.Ф. Семантична структура складного багатокomпонентного речення // Мовознавство. – 1987 (а). – № 6. – С. 11 – 16.

**Резюме.** В статті виділено і описано семантичну структуру елементарних пропозицій, які формують семантичну структуру складної багатокомпонентної конструкції.

**Ключевые слова:** семантически элементарное предложение, предикат, внутренняя структура предложения.

**The summary.** The article deals with analyse of the semantic structure of the simple sentences, which form semantic structure of the contaminate sentence construction.

**Key words:** semantic simple, sentence, contaminate sentence, predicate.

Одержано редакцією 03.02.2012.

УДК: 81' 243; 37. 02

Н.В. ЧЕРУХА, В.В. ЧЕРУХА

#### ДЕЯКІ ДИДАКТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ ЧИТАННЯ ІНШОМОВНИХ ТЕКСТІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

**Резюме.** У статті аналізуються види читання, які можуть знадобитися майбутньому фахівцю в його роботі з літературою на іноземній мові. Пропонуються практичні рекомендації до роботи з професійно-орієнтованим іношомовним текстом.

**Ключові слова:** види читання, іношомовний текст, мовленнєва діяльність, оригінальний текст, формування вмінь читання.

Найважливішим завданням навчання іноземної мови (ІМ) в немовному вищому навчальному закладі (НВНЗ) є підготовка майбутніх фахівців до самостійної роботи з іношомовною спеціальною літературою, оскільки основним джерелом поповнення професійних знань для випускників НВНЗ, як правило, слугують письмові джерела інформації.

Автентичний матеріал (АМ) з певної спеціальності є інформаційним та мотиваційним “живленням” усного мовлення. Інформація, вилучена з АМ, є своєрідною опорою для навчання професійно орієнтованого говоріння. Таким чином, матеріал читання може бути “економним” навчальним матеріалом для розвитку усного мовлення, оскільки тоді не потрібен спеціальний матеріал [2].

Використання неадаптованих текстів досліджували вітчизняні та іноземні вчені лінгвісти та методисти: Л.А. Анісімова, Л.П. Бельковець, Н.І. Боцманова, Н.Ф. Воропаєва, М.В. Гуль, Л.А. Єрпакова, Т.А. Казарицька, С.О. Китаєва, П.Ф. Коряковцева, В.В. Матвейченко, Н.І. Муліна, О.Л. Полякова, В.В. Тітова, Н.І. Шевченко, T.Hutchinson and A.Waters, M.McTear, Westhoff, але так і не було визначено критерії відбору текстів для універсального навчання студентів НВНЗ інтегрованого мовленнєвого вміння читання/говоріння.

Виходячи з вимог “Програми навчання активного володіння ІМ студентів немовних спеціальностей”, у яких зазначено, що головною та кінцевою метою навчання є забезпечення активного володіння випускниками НВНЗ ІМ як засобом формування та формулювання думок у галузі повсякденного спілкування та в галузі відповідної спеціальності [5], ми акцентуємо увагу саме на навчанні майбутніх спеціалістів педагогічної, економічної, культурно-мистецької сфер життя самостійно читати та реферувати іноземною мовою тексти з питань освіти, економіки, історії, культури, виховання тощо.

Навчитися відокремлювати головне від другорядного, узагальнювати факти, давати їм оцінку, використовувати отриману інформацію для розв’язання навчальних завдань – такими, на нашу думку, є потреби студентів НВНЗ щодо фахових вимог при вивченні ІМ. Звідси постає необхідність в оволодінні студентами відповідними видами читання, які можуть знадобитися майбутнім фахівцям в їх роботі з літературою на ІМ.

Основним критерієм при визначенні видів читання, на думку С.К. Фоломкіної [6], є передбачене використання інформації, оскільки саме цей фактор, як вважає автор, визначає характер читання.

Проаналізуємо види читання, які на нашу думку, можуть знадобитися майбутньому фахівцю в його роботі з літературою на ІМ.

1. Пошукове читання: передбачає огляд матеріалу та пошук необхідної інформації. Забезпечується умінням продивитися книгу, журнал, статтю тощо та визначити ступінь їх цікавості для читача. У даному випадку має місце локалізація інформації, а потім загальна її оцінка; “треба” чи “не треба”. У той момент, коли читач приходить до негативної відповіді читання відповідного уривка (розділу) практично зупиняється. У разі позитивної оцінки або змінюється характер читання або читач бере відповідний розділ на замітку для того, щоб прочитати його уважніше пізніше.

2. Читання із загальним охопленням змісту є читанням для себе, без спеціальної внутрішньої установки на обов’язкове відтворення отриманої інформації, передбачає уміння прочитати матеріал для загального ознайомлення з інформацією, яка є у тексті.

3. Вивчаюче читання базується на вмінні максимально повно й точно добути інформацію з іншомовного тексту; пов’язане з осмисленням інформації; її інтерпретацією, установкою на довготривале запам’ятовування у процесі читання, адже саме так читається література, що має спеціальний інтерес і необхідна для подальшої діяльності людини [7].

Без сумніву, кожен фахівець повинен вміти читати ІМ по-різному, залежно від того яку конкретну мету він переслідує. Тому при самостійному (або домашньому) читанні повинні знайти відображення усі види читання.

На думку Ю.А. Гапона практика показує, що як мінімум 50% студентів немовних факультетів погано орієнтується в інформаційно-значущому полі спеціальних текстів навіть на рідній мові; уміння відокремити головне від другорядного, узагальнити факти, дати їм оцінку, використовувати отриману інформацію для розв’язання навчальних завдань залишаються для них каменем спотикання [1]. Завдяки стихійній практиці в читанні рідною мовою в період навчання у НВНЗ згадані вміння реалізуються досить успішно, хоча нерідко виявляються несталими, мають фрагментальний характер. Що ж до уміння активної творчої переробки наукової інформації, отриманої в результаті читання спеціальної літератури, то тут ситуація, як правило, плачевна. Студентам немовних спеціальностей важко робити повноцінні висновки, давати оцінку щодо наукової цінності прочитаного, тлумачити об’єктивно нову інформацію.

Названі труднощі пояснюються тим, що ні у програмі загальноосвітньої школи, ні у планах гуманітарної підготовки студентів нефілологічних спеціальностей навчання читання спеціальної літератури не передбачено. У цій ситуації розраховувати на перенесення вмінь читання рідною мовою в умовах роботи з іншомовним текстом, на жаль, не доводиться.

Отже, упорядкування й використання на заняттях з ІМ комплекту завдань на навчання читання спеціальної літератури є дуже важливим дидактичним завданням у плані формування вмінь читання та розвитку загальної культури мовної діяльності.

Чергові завдання у системі читання фахової літератури має забезпечувати опрацювання відповідних мовленнєво – розумових умінь у тій послідовності, до якої необхідно поступово підключити складніші рівні мислення.

Завдання розподілу вмінь читання за рівнями мислення є нескладним, якщо поділити ці вміння на репродуктивні і продуктивні (творчі). Відповідно розумова діяльність, пов’язана з читанням, містить репродуктивний і продуктивний етапи [3].

На першому репродуктивному етапі реалізуються вміння, виникнення і розвиток яких залежить від активності мислення тих, кого навчають – їхньої спроможності до цілеспрямованого і згорнутого виконання операцій виділення, співвіднесення й узагальнення.

Другий етап припускає наявність складніших продуктивних вмій, які ґрунтуються на вміннях репродуктивних і потребують вже не тільки активного, але й самостійного, творчого мислення студентів. Самостійність і творчий характер роботи з текстом полягає в тому, що студенти, внаслідок переробки змістової інформації, самостійно виводять нові експліцитно не виражені в тексті знання, використовуючи при цьому евристичний пошук рішення професійного орієнтованого комунікативного завдання.

Таким чином, можемо стверджувати, що той, хто навчається, оволодів тим чи іншим умінням лише в тому випадку, якщо останнє доведено до такого рівня, коли практичні результати відчутніші за зусилля, що витрачаються.

При читанні таким практичним результатом є отримання інформації. Звідси, той, хто навчається, вміє читати ІМ, якщо процес читання сприймається ним як процес отримання інформації, а всі супутні мовні та технічні труднощі цьому не перешкоджають.

Виходячи з вищесказаного, гадаємо не зайвими будуть практичні рекомендації (умовно ми назвемо їх інструкцією до роботи з професійно – орієнтованим іншомовним текстом), які, сподіваємось допоможуть студентам особливо на початковому етапі, раціонально організувати самостійну роботу при оволодінні різними видами читання на основі АМ.

1. Прочитайте заголовок тексту (або, при його відсутності, перше речення) та спробуйте передбачити сюжет(тему) тексту.

2. Перегляньте текст, намагаючись вловити головну думку (проблему) та визначити, до якої галузі науки, техніки, мистецтва тощо може належати дана інформація. Зверніть увагу на структуру (побудову) тексту, жанрові особливості, форму викладу інформації тощо.

3. Уважно розгляньте схеми, графіки, діаграми, малюнки. Не пропустіть пояснення, зноски.

4. Вдумливо прочитайте текст. Підкресліть або виділіть незнайомі слова, вирази, які найчастіше зустрічаються в тексті, заважають розумінню загального змісту, і значення яких ви не можете “вловити” з контексту. Знайдіть слова і вирази у словнику, з огляду на контекст. Якщо потрібно, скористуйтесь спеціальними фаховими словниками чи довідниками.

5. Перекладіть найважчі для вас місця (фрази, абзаци, уривки). Перечитайте текст і дайте відповідь на базове питання: “Про що розповідається в цьому тексті?”

6. Підучіть виписані з тексту слова й вирази.

7. Спробуйте резюмувати текст, відповівши на питання пункту 5 французькою мовою.

8. Зробіть детальний переклад тексту.

9. Уважно прочитайте і відкорегуйте свій переклад. Усуньте можливі смислові та мовні недоречності, зважаючи на ваш власний життєвий, фаховий(професійний) та мовний досвід.

10. Перекажіть рідною мовою близько до тексту.

11. Ще раз перечитайте оригінал та спробуйте переказати близько до тексту французькою мовою.

12. При необхідності вивчіть подані в тексті терміни, закони, правила.

13. Виконайте дані викладачем індивідуальні завдання.

Якщо у тексті є особливі фактичні та культурні маркери, то зрозуміти його зможе не кожен читач. Аналогічно, якщо текст містить інформацію, розраховану на фахівця вузької галузі науки (техніки, мистецтва), не підготовлена людина не здатна зрозуміти й використати подану в ньому інформацію. Тому дуже важливо співвідносити рівень знань студентів, а також їхні фахові знання з рівнем складності тексту, інакше ефективність використання автентичного матеріалу надзвичайно знижується.

Розробка комплексу завдань для формування комунікативної компетенції читання та визначення граматичного мінімуму, достатнього для читання автентичних текстів відповідно до спеціальності студента можуть бути окреслені як об’єкт подальших розвідок у даному напрямку.

#### ЛІТЕРАТУРА

1. Гапон Ю.А. Система умовно-мовленневих вправ для навчання аспірантів читання науково-технічної літератури англійською мовою//Іноземні мови – 2002-№1-С.26-28.
2. Емельянова А.А. Обучение устному высказыванию на завершающем этапе в техническом вузе (на материале английского языка): Дис...канд.пед.наук:13.00.02-К.,1977.-211с.
3. Крутецкий В.А. Основы педагогической психологии. -М.:Просвещение,1972-183с.
4. Мильруд Р.П.Современные концептуальные принципы коммуникативного обучения иностранным языкам//Иностр. яз. в школе. – 2000. -№4-С.9-15.
5. Минина Н.М. Программа обучения активному владению иностранным языком студентов неязыковых специальностей и методические рекомендации. - М.:”НВИ” – “Тезаурус”,1998. -62с.
6. Общая методика обучения иностранным языкам: Хрестоматия /Сост.Леонтьев А.А. -М.:Рус.яз.,1991. -360с.
7. Фоломкина С.К. Обучение чтению на иностранном языке в неязыковом вузе: Учеб-метод. пособие для вузов. -М.: Высшая школа,1987. -207с.

*Резюме. В статье анализируются виды чтения, которые могут понадобиться будущему специалисту в его работе с литературой на иностранном языке. Предлагаются практические рекомендации к работе с профессионально ориентированным иноязычным текстом.*

**Ключевые слова:** *виды чтения, иноязычный текст, речевая деятельность, оригинальный текст, формирование умений чтения.*

**The summary.** *The kinds of reading which can be of use by future specialist in his work with foreign literature is analyzed in this article. The practica references to work with professionally directed foreign text are offered.*

**Key words:** *kinds of reading, foreign text, speech activities, original text, formation of reading skills.*

Одержано редакцією 17.02.2012.

УДК: 811. 111: 378 (07)

Ю.В. КУРЯТА

### ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ В КОНТЕКСТІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

**Резюме.** *В статті розглянуто питання використання творчих завдань під час викладання іноземної мови, зокрема англійської, у вищому навчальному закладі. Вказана класифікація навчальних творчих ігор, спрямованих на формування мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетенцій.*

**Ключові слова:** *творчі завдання, навчальні ігри, метод, компетенція.*

Майбутні викладачі іноземних мов та перекладачі повинні впроваджувати положення, які сприяють перебудові мовної освіти в середній школі, у різних програмах та курсах з іноземних мов. Однак такі фахівці зможуть це зробити тоді, коли вони самі оволодівали мовами, виходячи із сучасних вимог (в тому числі вимог Болонської конвенції та Загальноєвропейських Рекомендацій), новітніх досягнень методики, педагогіки, педагогічної психології, психолінгвістики та соціолінгвістики.

Зважаючи на те, що іноземна мова у будь-якому закладі освіти вивчається для спілкування в усній та письмовій формах, перебудова системи навчання іноземних мов у вищих мовних закладах освіти повинна концентруватися на вдосконаленні навчання видів мовленнєвої діяльності в межах комунікативного підходу. Для реалізації та удосконалення цієї перебудови потрібна сучасна методика формування мовленнєвих компетенцій у всіх видах іншомовної мовленнєвої діяльності, яка повністю відповідала б усім зазначеним вище вимогам та досягненням.

У період переходу до особистісно-орієнтованого навчання у ВНЗ пріоритет чітко визначається за навчанням, що є самостійним, особистісно-значущим дійовим джерелом пізнання та розвитку особистості. З цією метою ВНЗ України намагаються поєднувати різноманітні методи навчання, загальною характеристикою яких є їх творча спрямованість [4].

Креативна спрямованість навчального процесу є актуальною, оскільки саме людське життя від початку до кінця – процес творчості. Під час свого розвитку людина прагне до різних видів творчості, головним чином з метою самореалізації та самоствердження, хоча існують й інші мотиви. Це відповідає позиції гуманістичної психології щодо основних цілей та критеріїв успішності процесу соціалізації підростаючої особистості в соціумі: формування готовності молоді до самостійної творчої діяльності, постановки та вирішення нових завдань, яких не було та не могло бути в досвіді минулих поколінь.

Різнманітні аспекти творчості розглядали такі провідні вчені-психологи, методисти, дослідники, як: Л. Виготський, Д. Богоявленська, А. Деркач, С. Максименко, В. Моляко, А. Мудрик, О. Матюшкін та ін. Проте, актуальність даного питання полягає в тому, що проблема теорії навчальної гри у ВНЗ висвітлюються у методичній літературі недостатньо. Немає глибоких досліджень гри як засобу навчання, використання її у вищій освіті та школі. Варто зазначити, що відсутні добре теоретично та методично розроблені способи організації пізнавальної діяльності студентів у формі гри, що гальмує її використання в навчальному процесі.

Таким чином, **метою статті** є висвітлити питання використання творчих завдань в контексті навчання іноземних мов.

На переконання М. Ступак, до креативних методів навчання передусім належать методи, які традиційно вважаються інтуїтивними, а саме: метод придумування, метод «якби ...», метод морфологічного аналізу та метод інверсії [3]. Розглянемо перераховані методи детальніше.

**Метод придумування.** Це спосіб створення невідомого раніше студентам продукту за певних гіпотетичних обставин. Метод реалізується за допомогою таких прийомів: заміщення якостей одного об'єкта елементами іншого з метою створення нового об'єкта; пошук властивостей об'єкта в іншому середовищі; зміна елемента об'єкта, що вивчається, та опис властивостей нового об'єкта, який здобуто за результатами цієї зміни [3].

**Метод «якби ...»** Студентам пропонується уявити та описати, що відбудеться, якщо у світі (державі, фірмі) щось зміниться, наприклад, в Україні знайдуть величезні запаси нафти, газу тощо. Викладачам іноземних мов доцільно використовувати саме цей метод під час вивчення теми «Умовний спосіб дієслова», яка вважається однією з найскладніших граматичних тем англійської мови. Виконання подібних завдань не тільки допоможе студентам закріпити новий матеріал, але й розвине їхню здатність уявляти та краще розуміти певні явища та реалії [3].

## ЗМІСТ

|   |     |
|---|-----|
| <i>Михальчук Н.О., Івашкевич Е.Е.</i> Специфіка трансформації образу кентавра в однойменному романі Джона Апдайка .....                                       | 3   |
| <i>Романюк С.К., Ковальчук Т.Г.</i> Невербальні компоненти в рекламному дискурсі .....  | 9   |
| <i>Вакулінська Л.М.</i> Структурно-семантична характеристика антонімічних пар у біблійних німецькомовних текстах .....  | 12  |
| <i>Мороз Л.В., Мороз Л.М.</i> Фенотип суб'єкта і об'єкта історії як чинник жанротворення .....  | 14  |
| <i>Мороз Л.В., Данілова Н.Р., Трофімчук В.М.</i> Характерні особливості функціонування джестової традиції XVI століття .....                                  | 17  |
| <i>Денисюк Л.В., Ковалюк В.В.</i> Про структурно-семантичні особливості неологізмів англо-американського походження в сучасній українській мові .....         | 19  |
| <i>Мороз Л.В., Мельничук Л.В.</i> „Гамлет” В.Шекспіра як філософська трагедія .....   | 22  |
| <i>Король О.Ю., Мороз Л.В.</i> Англійський офіційно-діловий стиль мовлення: лінгвостилістична специфіка .....   | 26  |
| <i>Косолапов В.И.</i> О статусе блендинга (телескопии) в современном английском языке (обзор литературы) .....  | 30  |
| <i>Калініченко М.М.</i> Білий Кит у чорних шатах мультикультуралізму .....  | 35  |
| <i>Попович Р.Г.</i> Структура номінативно-варіантної термінопарадигми (на матеріалі іспанської термінології водного господарства) .....                       | 38  |
| <i>Мороз Л.В., Кушнір Н.В.</i> Характерні особливості жанрової сутності класичної новелістичної моделі (на матеріалі творчості Б.Річа) .....                  | 42  |
| <i>Вовчук Н.І., Мороз Л.М.</i> Казка як жанр літературної прози .....   | 46  |
| <i>Касаткіна О.В.</i> Мовностилістичні особливості використання сленгу в газетно-публіцистичному дискурсі .....   | 47  |
| <i>Козицька О.А., Давнюк С.В.</i> Семантична структура складних багатокомпонентних речень .....   | 50  |
| <i>Черуха Н.В., Черуха В.В.</i> Деякі дидактико-методичні аспекти навчання читання іншомовних текстів за спеціальністю .....                                  | 54  |
| <i>Курята Ю.В.</i> Творчі завдання в контексті навчання англійської мови у вищому навчальному закладі .....   | 57  |
| <i>Корженевська О.В.</i> Використання лінгвокраїнознавчого аспекту в процесі викладання іноземних мов у старшій школі .....                                   | 59  |
| <i>Олесюк Л.В., Бойко Н.Г.</i> Культурологічно орієнтовані методики вивчення іноземних мов .....  | 64  |
| <i>Черуха В.В., Черуха Н.В.</i> Негативний вплив міжмовного переносу на процес вивчення другої іноземної мови .....   | 68  |
| <i>Кочубей О.С.</i> Особливості формування іншомовної компетенції студентів-філологів .....   | 70  |
| <i>Ветрова І.М.</i> Проблема формування лексичної компетенції при підготовці майбутнього вчителя іноземної мови .....   | 74  |
| <i>Дуброва А.С.</i> Комунікативний підхід як оптимальний засіб вивчення іноземної мови .....  | 77  |
| <i>Верьовкіна О.Є., Гонтар В.Є.</i> English borrowings into modern Ukrainian .....  | 78  |
| <i>Бігунова С.А., Зубілевич М.І.</i> Антономастичні власні імена як експресивні засоби мови .....   | 82  |
| <i>Мезін В.Г.</i> Role of modern English drama in teaching contemporary English .....   | 84  |
| <i>Михальчук Н.О.</i> The narrative structure and the specific functions of language means and syntactical stylistic devices in the novel "Bleak House" ..... | 88  |
| <i>Верьовкіна О.Є.</i> The translation peculiarities of English paremiological units into Ukrainian .....   | 96  |
| <i>Фрідріх А.В.</i> Словотвірні та структурні характеристики англійської юридичної термінології .....   | 99  |
| <i>Павловська Л.О.</i> Прагмасемантичні особливості вербальних формул побажань .....  | 107 |
| <i>Відомості про авторів</i> .....  | 111 |

Наукове видання

# **АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

## **Збірник наукових праць**

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Відповідальний редактор збірника Архангельська А.М.  
Відповідальний за підготовку збірника до видання Петрівський Я.Б.  
Технічний редактор Горішна І.Г.  
Комп'ютерна верстка Кречмаровський В.Л.

Підписано до друку 27.04.2012 р.  
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк ризографічний.  
Ум. друк. арк. 14,9. Обл. вид. арк. 29,1. Замовлення № 129/1. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31  
Рівненський державний гуманітарний університет

---

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі  
Рівненського державного гуманітарного університету  
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

**А – 43      Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних  
дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського  
державного гуманітарного університету. – Рівне: РДГУ, 2012. – 112 с.**

ISBN 966 — 7281 — 10 — 01.

Збірник наукових праць містить статті з теоретично-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

**УДК: 81'243**

**ББК 81.20**